

Latweefchu Awifes.

Nr augstas Gewefchanas = Kummissiones sinu un nowehleschanu.

Nr. 26. Zettortdeenâ 25tâ Juhni 1825.

No B a u f f e s.

Ta 6ta Juhni mehnescha deena bija ta preeku-deenina, fur muhsu pilfats faru augstu un leelu Kungu un Keiseru sagaidija. Winsch pawaffarâ atbrauze un pee muhsu pilskunga faru kohrteli nehme. Wiffi, kam ta laime notiffust ar augstu Keiseru runnaht, teiz un flawe to leelu scheblastibu un laipnibu, fo augsts Keisers winneem parahdijis. Waffarâ zeenigs schehligs Keisers farus augstus darbus strahdaja farâ kambari, un kurihri ar raksteem tappe aistelleti us Pohlu un Wahzsemni; no rihteem Winsch brauze muhsu wezzu pilli un to widdu fur apfahrt apluhfoht un tad atkal dewehs prohjam us Rihgu. Wiffu eedsihwotaju firds wehleschanas To pawaddija us faru zeltu un pehzaki basniza tappe turreta, fur mahzitaïs un draudse Deerwu firsniigi luhdse par Keisera augstu un ilgu labflahschanu.

No A u g f c h g a l l a.

No teem blehdineekeem, kas tanni nakti preeksch pirmas waffaras fwehtku deenas ar warru isprugguschichi no Jakobstadta zeetuma, weens jau Deewa sohdbu irr dabbijs. Winsch no teem saldteem tappe pee islausischanas ar bajonettu kruhtis eewainohts un gan ne warreja tahlu ffreet. Pehz 2 neddelahm laudis, kas leelzellâ staigaja, ne tahlu no pilfehtha nejanku fmaffu mannija, un tapehz dohmaja, ka kahda maita turwunâ essoti. Bet fo atradde? — Zilweku ar fehdehm, breefmigi no sunneem faplehtu rudfös. — Gekschkas bija isehstas un kahjas bes gallas, tiffai waigs bija ne aistifts, un pee ta warreja pasiht, ka tas weens no teem leeleem un neganteem laupitajeem un flepfauneekeem bija, kas no zeetuma bija isbehdfs. Kas sinn

us kahdu wihsi Deews teem zitteem blehnu beedreem to pelnitu sohdbu dohs! —

No S a l l a s m u i s c h a s.

Scho pawaffar pluhdu laitâ weena meitina no 2 gaddeem, ne tahlu no farwas sehstas, Sakkâ (Daugawas istekkâ) pee pascha krafta noslihufi irr. Prohti ka ta spehlejoht faru nahwi atradde.

No S a f f a s m u i s c h a s (Weesen).

Pee mums ta leela auka no 7ta Dezembra ne fem wehl nelaimi atwedde. Weens preeedes fars, kas nolaufts un kohkâ pakahrts bija, nofitte weenu no muhsu femneekeem, kas appaffsch stahweja, faru pihpi finehkedams.

E n g u r e s u p p e.

No wiffahm Kursemmes uppehm mehs eeksch muhsu awisehm effam lassijuschichi. Ir Engures uppe ne bija peemirsta. Bet tomehr tizzu, ka zittam, woi to jau sinn woi ne sinn, patihkams buhs lassiht, ka schi uppite teff, kahda winnas buhschana, fo ta atnes, labba jeb launa, kas pee winnas bijis.

1) Lehni ta welkabs gan drihs wiffu faru zeltu zaur beeseem lihfunneem no Engures esara lihds paschu juhru. Schis zelsch garr mallu ween isnes, wairak ne ka 2 juhdses semmes, kaut gan esars til pufs juhdsi no juhras stahw. Uzzim ta zittas weetas ta ka nosuhd, un welkabs zaur pakalneem, kas gan ar preeedeem un alfschneem apauguschichi. Til warr samannih, ka ta lehni jo lehni nu eet zaur plawahm un gannibahm, kamehr tohp prett Engures muischu. Zepatt ta gahschabs par masu pakalnu no almineem us leiju, un darra daubsfahrt pawaffa-

râ pee rahma laika tahdu ruhſſchanu, ka kad juhras wilni prett akminu kalneem mehtajahs, kas klauſitajam no tahlenes lohti jauki auſis ruh3. Turunnâ ſcho ruhſſchanu ar ſarweem atſkanneem tif labbi ne warr dſirdeht, kâ tad, kad weenu werſtu tahlaki us ſeema puffes atkaphjahs. Par ſcho kalninu pahrfchahwufees, ta teff wehl afchi ruhſdama, dallidamees prett weenu augſtu un paprahwu pakalnu, fo ta par jaunu fallu pataifa. Schis kalniſch no-audſis ar ſahli, ar mehtrahm un lappu kohkeem, un parahda karſtâ faules laikâ mihtu un jauku atduſſefchanas weetinu. Nu ſpeefchahs eefſch baltahm puttehm appakſchâ zaur Engures tiltu, un dohdahs ar wiſſu ſpehku Engures muſſchai garram, kamehr ta nonahk pee weena leela, 30 aſſu plat-ta un dſilla lihſuma, kur ta, rahmaka tappuſi, leekahs kâ atſchautees. Zau 30 gaddi irr, ka teitan atkal ſahze weenu jaunu fallinu ſakraut, kas ar ſahli un ſalleem kohkeem nu jauki no-audſis. Nu ta kâ papreeſch zaur beefeem pakalneem, taifidama ſchurp un turp leelus lihſumus jeb raggus, lehni nolaiſchahs pee juhrmal-las, kur juhra, kas naw ismebrojama nei nolaiſchama, fo usnem ſawâ klehpi, tâpatt kâ ta nahkama beſgalliga muhſchiba zilweka dwehſeli fanem, kad ta ſawu zektu brihſcham plattu, tad atkal ſchauru, brihſcham lehnu un weeglu, tad atkal bahrgu un ſinaggu zaur ſcho paſauli no-beiguff.

2) Schahs uppes buhſchana tâ ganna naw kâ waijaga. Wezzôs laifôs wiſſur ap tahm mallahm leels un bees meſch bijis. Kad nu pawaffarâ eſars no leddus walkam tohp, tad gahſchahs uhdenſ ar ſtipru ſtraumi zaur to uppi us juhru. Kurrus kohkus tas warrejis, tas rahwis lihſ. Tâpatt ir wehl daſch jauns kohks paſchâ mallâ audſis, ſawu galwu noleef uppê. Buhtu nu teem laudin, kam ta uppe peederr, tahds prahts un ſpehks bijis, un buhtu tee rud-denôs pee ſekla uhdena tohs nokrittufchus kohkus meklejuſchi iswilkt un par mahju malku us ſeemu ſakraht, kâ to zittur gan darra, tad tapatte buhtu ſkaidraka un ta ſwei3a labbaka. Bet nu tif 3 jeb 4 weetinas irr, kur ar maſeem waddeem warr paſſwei3oht, ja ne gribb tibflu ſaploſſiht.

3) Tomehr daſchadas ſiwis pawaffarâ un ruddeni tur fa-eetahs. Zittas tur noturr ſawu narſtu, zittas eet us juhru un dſihwo par waffaru juhrmallâ, un ruddeni nahk atkal atpakkal, ka taptu ſemmes uhdeni. Schihs ſiwis nahk no eſera, un zits zelfch winnahm naw, kâ zaur uppi. No Turgeem lihſi Zahneem tohp ar wente-reem ſwei3ohti lihbeſkes, aſſeri un pa wiſſam wairak ſuſchu. Kamehr leddus wehl juhrâ, rohдах pawaffarâ daſchu gaddu labba teefa no tahm leelahm fallakahm. Ir ſammi (wels) un taimini tur welkabs zaur, un tohp, bet jo rettaki, nokerti.

4) Bet ſchi uppite ir daſcha tauna warr atneſt. Kas us teem ſinilſchu pakalneem (kahpehm), kas weetahm labbi augſti ſtahwu pee upmallas irr, paſtaiga, tam ar apdohmu jaſſattahs, kur ja-eet. Ruddenôs jau zits tahs teffas pamettis, kad wakkars tumſch bijis, noſchluzhis, eekrittis un dſihwibu beidſis. Tâ ir zits lohps paſuddis.

5) Kas nu pee tahs bijis? Eefſch wezzeem laikeem ſchi uppe leelâ ſlawâ ſtahwejuſi. Ta ar ſawu ſtraumi ne ween leelas ſudmallas dſin-nuſi, bet ir tahdu ahmeru, kur dſelſu taifa, un ta dſelſe gattawa tappe us pilſateem noweſta. Tapehz eefſch wezzeem laikeem, kur Engurôs ta dſelſufalſchana lohti ſtipri tappe dſihta, arridſan kuggi preeſch enkura mettufchees un zaur lai-wahm tappuſchi peelahdeti. Jhpaschi ſpihkeri tapehz bij uſtaifiti, no kurreeem wehl pee juhr-mallas tohs grunta akminus warr redſeht. Ittin wezzâs grahmatâs arri laſſa, ka paganu laifôs ohſts preeſch kuggeem teitan bijis. Nu ſchi up-pite waffarâ kâ ſeemâ lehni un meerigi juhrâ, kâ mahtes klehpi, nolaiſchahs, itt kâ buhtu noſſum-muſi kâ wezzu darbu ſudmallas dſiht, tai wairs ne leek darriht. To daſchadu jaunkumu dehl, fo ſchi uppe ſawâ widdû wehl parahda, weens jauneklis ſchohs wahrduſ latweefſchu wallobâ rakſtijis.

Pehz tew zeefchohs, pee tew ſteidſohs,
 Lehna mihta uppite;
 No tew ſmettu, pee tew duſſu,
 Skattohs wilnu ſpehlihtë.
 Nr tew ſmeijo3s, no tew mahzo3s
 Lihgſmi dſihwoht paſaulê;
 Uſſmaidihſ no puffu ſeedeem,
 Sweizinahts no putnineeem.

Waffaras waffars.

Luh! faulite peckuffufi;
Zau mahjäs dohdahs palehni.
Rà starrini pa weeneem suhd!
Woi drahnina tai naw ne buht? —
Nem mahkoninu farfanu
Un noslauf peeri bahlafu.

Nu deè, tai taggad pubhinsch gan
Par waffaru; tahl arridsan
Zrr jatekk, wiffur jastrahda
Par plawu, lau' un dahrsinâ!
Wiss fittumu no winnas prafs
Un arri luhdsahs swehtibas.

Rà daschu ta no puffkitchm
Nopehrwejufi meitenehm!
Rà dascham bischu = pulzinam
Ta dewe dsert un teize tam:
„Woi gribbi wehl?“ — Un wabboli
Pehz arri nehme lahfiti.

Tai lihdscht wakkam atsprahdsis
Dasch kuffkurinsch un isbehris
To fehllinu. Teem masakeem
Ko sagahdej'fi putnineem;
Ne weens ne = ehdis apgullahs,
Teem katram teefa gustinâs.

Kur kesberi spihd kohzindè,
Ur farneem waigeem tehrpe tohs.
Kur wahrpina bij leekusees,
Up maikstes appinsch aptinnees,
Schi nahze swehticht, aplaimoht,
Ur seedeem winnus ispuschkoht.

Us bleeki speede starrinus,
Zsballmaht ir audeklus
Par leelu preeku gaspaschai,
Kas ne teize ne paldeews tai.
Urr flapjas drahnas ischahwe,
Ko kahrtis feewas islahre.

Pateesi teef! kas wairaf spehs?
Kur schoricht leija plahwam mehè
Un salkas spailès sagreesam,
Schi schaudej'fi lihds wakkaram.
Naw smeekli! Lai to padarr' weens,
No rihta fehks un wakk'ra seens!

Zapehz tai bija japeekuhst,
Naw brihnumè, ka tai sweedri pluhst;
Ne waijadsehè to paschuhpeht,
Rau kalnâ notupp atduffest!
Nu mett ar azzim pehdigi,
Nu fakka: „Gullat weffeli!“ —

Nogahjufi! — Ur Deewu tad! —
Wehl gailit's tohrna = gallâ statt —
Naw redsej's gan — kur paleek ta.
Woi wihsdegguns ko redseja? —
Kur to nemè? winnu peekrahpe,
Sew autu fark'nu preekschlahre.

Za gaspaschina schehl irr man,
Zai mahjas krusst irr Deews sinn gan;
Ur wihru flikti fadsilho:
Kad pahreet schi, winsch dohdahs proh'.
Rà dohmaju, tas atnahk; rau!
Zur preedès aptuppees winsch jau.

Zik ilgi tohstahs; ko gan darr'? —
Woi ka sinn winnam bail irr arr'?
Nahz drohschi ween! — Nogahjufi! —
Zrr slahbana, gull meerigi.
Nu pazehlees par leijinu,
Dohd mehnestinsch la' wakkaru.

Duhs laiks! Lai gulleht pakrihtam
Zr mehè. Kas gohdigs bijis, tam
Urr schuhpuli ne waijadsehè;
Pehz darba labprahst idussehè.
Zau tuppas wiffur zehluschees;
„Kungs dohd numè gahrdi aismigtees!“

H . . . . . r.

Teefas fluddinaschanas.

Pehz nolikschanas tahs Kuldigas aprinka teefas
wissi, kam kahdas mekleschanas buhtu pee tahm
atliffuschahm mantahm ta appaksch Kurmahlu mui-
schas nomirruscha brihwa wihra Uttes Schönberg,
wispehdigi schahdâ isaizinaschanas prazessâ scheid us
teesu tohp sasaukti us to 13tu Zuhli mehnescha deenu
schi gadda. Kuldigas aprinka teefa tai 6ta Zuhli
1825. 3

(Nr. 623.) Fr. no Korff, meera spreedèis.
E. Günther, fittchrs.

Us pawehleschanu tahs Keiserikas Majesteet,
ta Patwaldineeka wiffas Kreewu Walfis u. t. j. pr.,
tohp no Webreneè pagasta teefas wissi tee, kam pee
tahs pakka paliffuschas miantas ta nomirruscha Rub-
binu muischas fainneeka Pitra Latfcha kahdas taisnas
mekleschanas jeb prassischanas irr, scheidan aizinati,
lai diweju mehneschu starpâ no tahs scheid appakschâ
rakstias deenas lihds 8tu August schi gadda pee schihè
pagasta teefas peeteizahs, un lai fawas mekleschanas
un prassischanas teefas grahmatâs (protokollè) leek

faraksticht, ar to ne pamettamu pamahzischanu, ka pehz aishgahjuscha nolikta laifa ne weens ar sawahm prassischanam wairs ne taps dsirdehts, bet ka winnam taps uslikts muhschigi fluffu zeest. Zelais ts no Webrene pagasta teefas ar appafschrakstu un seh geli 6ta deena Zuhni mehnescha 1825ta gadda. 2

(S. W.) Mattihs Bruschi, peesehbetais.
(Nr. 21.) P. Wahn, pagasta teefas ffrihweris.

No Patkaises pagasta teefas wiffi tee, kam kahdas taisnas prassischanas pee ta scheitan mirruscha fainneeka Palpe Kallei Furre Strawinky buhtu, ar scho teefas fluddinaschanu un safaufschanu tohp aizinati, lai wifsewehlaki lihds 29tu Zuhli mehnescha deenu schi gadda pee schihs pagasta teefas teizahs. Patkaises pagasta teefa 3schâ Zuhni deena 1825. 1

Eruft Himmelreich, pagasta wezzakais.
P. G. Lestander, pagasta teefas ffrihweris.

No Wittenheima Suffeies pagasta teefas teef flud dinahts teem, kam kahdas taisnas prassischanas pee tahm atlikfuschahm drehbehm ta nelaika pagasta ffrihwera Michel Grünwalda buhtu, lai diweju mehneschu starpâ no tahs appafschâ rakstias deenas pee schihs pagasta teefas paschi peeteizahm, ja ne, tad wiffi tee, kas ar sawahm prassischanam tanni nolikta brihdi, lihds 3imu Zuhli, ne buhtu peeteikuschees, us muh-

schigu laifu ka atraiditi un isflehgti taps turreti, un tahs mantas 14ta August mehnescha schi gadda parradneekeem par labbu, kas meldejahs, eefsch uhruppi taps pahrdohstas. Suffeies pagasta teefa 3imâ Mei deena 1825ta gadda. 1

(Nr. 25.) A. Keuf, pagasta teefas ffrihweris.

Tanni 2trâ Zuhli schi gadda taps tahs tam zittureiff wezz Plattohnes muischas lungam Kaslowsky peeder rigas leetas un lohpi eefsch wezz Plattohnes muischas zaur uhrupu pahrdohsti. Tas tohp zaur scho sinnamu darrihts.

Meschu muischas pagasta teefa 13ta Zuhni 1825. 2
us tizzibu,

Karl Janischewsky, pagasta teefas ffrihweris.

No Krohna Rendes pagasta teefas scheitan tohp fluddinahts, ka tas pee Krohna Rendes pagasta peederrigs puissis Frizzis, kas garfch no auguma, bruhneem azzim, pagarrâ gihmi, ar leelu rehti us deggu nu un ar grebsenu weenâ aufi, ar melnu kamfohli un garrahm bilfsehm apgehrbts, 25ta Mei schi gadda aishbedhsis, tad wiffas pullizeies teefas tohp luhgtas, scho puifi, fur ween rahdahs, list fanemt un schurp atsuhtit. Krohna Rende 29ta Mei 1825. 2

Rohleen, pagasta wezzakais.
F. Heyding, pagasta teefas ffrihweris.

Naudas, Labbas un Prezzu tirgus us plazzi. Rihgê tanni 22trâ Zuhni 1825.

	Sudraba			Sudraba	
	Rb.	Kp.		Rb.	Kp.
3 Rubbuli 7 1/2 Kap. Papihru naudas geldeja	1	—	1 Pohhs Kannepu . . . tappe maksahts ar	1	—
5 — Papihru naudas . . . —	—	—	1 — linnu labbas furtes — —	2	50
1 jauns Dahlderis . . . . . —	—	—	1 — flitakas furtes — —	2	—
1 Puhrs rudsu . . . . . tappe maksahts ar	—	90	1 — tabaka . . . . . —	—	75
1 — kweeschu . . . . . —	1	15	1 — dselses . . . . . —	—	75
1 — meeschu . . . . . —	—	70	1 — sweesta . . . . . —	1	50
1 — meeschu = putrainu — —	1	20	1 muzzâ filku, preefchu muzzâ — —	5	50
1 — ausu . . . . . —	—	60	1 — — wihschnu muzzâ — —	5	75
1 — kweeschu = miltu . . . . . —	1	85	1 — farkanas fahls . . . . . —	6	—
1 — bihdeletu rudsu = miltu — —	1	15	1 — rupjas lebdainas fahls — —	4	75
1 — rupju rudsu = miltu — —	—	95	1 — rupjas baltas fahls — —	3	80
1 — firnu . . . . . —	1	10	1 — smalkas fahls . . . . . —	3	50
1 — linnu = sehklas . . . . . —	—	—	50 Graschi irr Warra jeb Papihres Rubbulis un		
1 — Kannepu = sehklas . . . . . —	1	25	Warra nauda stahw ar papihres naudu weenâ		
1 — kimmenu . . . . . —	2	50	maxsa.		

Ist zu drucken erlaubt.

Im Namen der Civiloberverwaltung der Ostseeprovinzen: J. D. Braunschweig, Censor.
No. 230.